

EUROOPA KOMISJON

Brüssel, 30.11.2011
KOM(2011) 831 lõplik

**KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA
MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE**

Maa seire Euroopa programmi (GMES) ja selle toimingute kohta (alates 2014. aastast)

(EMPs kohaldatav tekst)

1. SISSEJUHATUS

Maa seire Euroopa programm (GMES) loodi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 911/2010¹. GMES on Euroopa Liidu kosmosepoliitika juhtalgatus² kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 189, mis võimaldab ELil ellu viia kosmosega seotud tegevust. GMES on samuti üks nendest programmidest, mis viiakse ellu Euroopa 2020. aasta aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia³ raames, ning võttes arvesse selle olulisust paljudele ELi poliitikavaldkondadele kaasati programm ka Euroopa 2020. aasta strateegia tööstuspoliitika algatusse.

Et toime tulla järjest suurenevate üleilmsete probleemidega, on Euroopal vaja hästi koordineeritud ja usaldusväärset maavaatlussüsteemi. GMES on selleks ideaalne.

GMES on pikaajaline programm, mis põhineb ELi, liikmesriikide, Euroopa Kosmoseagentuuri (ESA) ja muude asjaomaste Euroopa sidusrühmade partnerlusel. EL saab selles programmis mängida tõhusamat rolli kui liikmesriigid eraldi rahvusvahelises koostöös kahepoolsete sidemete kaudu teiste kosmoseriikidega või osaledes maavaatluse üleilmsetes projektides (nt Maa vaatluse rühmas).

GMES aitab paremini mõista, kuidas meie planeet võib muutuda ja kuidas see muutumine võib mõjutada meie igapäevaelu. GMES võimaldab ELi ja liikmesriikide otsustajatel pidevalt saada täpseid ja usaldusväärseid andmeid ning teavet keskkonnaprobleemide, kliimamuutuste ja julgeolekuküsimuste kohta. Selline teave on vajalik liikmesriikide ja piirkondade ametiasutustele, kes vastutavad poliitika kujundamise ja rakendamise eest. Samuti vajab seda teavet komisjon, et võtta vastu tõenditel põhinevaid poliitilisi otsuseid ja teostada seiret. GMES on oluline ka majanduse stabiilsuse ja kasvu seisukohast, sest täielik ja vaba juurdepääs Maa seire andmetele ja teabeteenustele aitab kaasa äriliste rakenduste loomisele mitmetes erinevates sektorites.

Aastast 1998 kuni aastani 2013 on EL ja Euroopa Kosmoseagentuur rahastanud GMESi peamiselt arendustegevuse eesmärgil. Esimene tegevustoetus esialgsete toimingute alustamiseks anti ajavahemikus 2011–2013. Alates 2014. aastast saavutab GMES täieliku tegevusvalmiduse.

Euroopa Parlamendi 20. novembri 2008. aasta resolutsioonis „Euroopa kosmosepoliitika: konkreetset sammu kosmosepoliitika edendamiseks” rõhutati GMESi õigeaegse rakendamise olulisust. 4. aprilli 2011. aasta teatises „Kodanike teenistuses oleva Euroopa Liidu kosmosestrateegia väljatöötamine”² rõhutas komisjon, et GMESi täielik tegevusvalmidus 2014. aastaks on ülimalt oluline. 31. mai 2011 aasta kohtumisel kutsus konkurentsivõime nõukogu komisjoni üles esitama 2011. aasta lõpuks ettepaneku, mis selgitaks GMESi tegevust ja juhtimist alates 2014. aastast.

Teatises „Euroopa 2020. aasta strateegia aluseks olev eelarve”⁴ märkis komisjon, et ELi eelarvelisi piiranguid arvestades tehakse ettepanek rahastada GMESi ajavahemikul 2014–2020 mitmeaastasest finantsraamistikust väljaspool. Siiski soovib komisjon jätkuvalt tagada

¹ ELT L 276, 20.10.2010, lk 1.

² KOM(2011) 152 (lõplik), 4.4.2011.

³ KOM(2010) 2020, 3.3.2010.

⁴ KOM(2011) 500 (lõplik), 29.6.2011.

GMESi edukuse ning seda arvesse võttes on koostatud ka käesolev teatis, et määrata kindlaks GMES-programmi asjakohane juhtimine ja pikaajaline rahastamine alates 2014. aastast. Käesoleva teatisega algatatakse väitlus Euroopa Parlamendi, nõukogu, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ning Regioonide Komiteega GMESi tuleviku teemal.

2. GMES: KASUTAJASÕBRALIK MAA SEIRE PROGRAMM

GMES on Maa seire programm, mis võimaldab koguda teavet planeedi Maa füüsiliste, keemiliste ja bioloogiliste süsteemide kohta. GMESi teenustest saavad kasu mitmed kasutajad alates kohalikust ja lõpetades rahvusvahelise tasandiga. Teenused on loodud kasutajate vajadusi silmas pidades – teenuste kasutusala on pidevalt viimistletud, suheldes regulaarset ja järjekindlalt kasutajaringkondadega. GMESi määrusega on loodud spetsiaalne kasutajafoorum, et anda sellele mehhanismile ametlik mõõde.

GMES pakub üliolulist teavet, et hallata meie keskkonda kestlikumalt, tõhustada bioloogilise mitmekesisuse kaitset, seirata ja ennustada ookeanide olukorda ja atmosfääri koostist, mõista kliimamuutuste põhjuseid ja nende mõju, reageerida looduslikele ja inimese põhjustatud katastroofidele, toetada arengupoliitikat ning suurendada Euroopa elanike julgeolekut. GMES aitab parandada otsuste tegemist ning mitmete ELi poliitikate rakendamist (transport, põllumajandus, keskkond, energia, regionaalpoliitika, humanitaarabi, tsiviilkaitse, arenguabi kolmandatele riikidele jne). Nende erinevate rakenduste tarbeks põhineb GMESi ülesehitus kolmel komponendil: üks teenuskomponent, mis annab teavet keskkonna- ja julgeolekupoliitika jaoks, ning kaks seirekomponenti (kosmose ja kohapealsed taristud), mis pakuvad teenuste toimimiseks vajalikke andmeid.

3. ELI LISAVÄÄRTUS

Viimase kolmekümne aasta jooksul on Euroopas läbi viidud mitmeid riiklikke ja rahvusvahelisi teadus- ja arendustegevuse programme Maa seire valdkonnas, eesmärgiga arendada taristut ja rakendusi. Siiski on praegune võimekus ebapiisav, sest taristus on mitmeid puudujääke ning teenuste kättesaadavuse kohta pikemas perspektiivis puudub kindlus. GMES kavandati selleks, et tagada vajalike andmete ja teenuste pakkumine pikaajaliselt ja kestlikult, kasutades olemasolevaid vahendeid ja luues ühtse Euroopa tasandi poliitilise raamistiku, mis struktureeriks kasutajaringkondi, konsolideeriks nende vajadusi ja organiseeriks Euroopa tasandi reaktsiooni.

ELi investeeringutega soovitakse täita vaatluslüngad, tagada juurdepääs olemasolevatele vahenditele ning arendada rakendusteenuseid. GMESi Euroopa mõõde võimaldab mastaabisäästu, lihtsustab investeeringuid suurtesse taristutesse, tõhustab pingutusi ja seirevõrgustike koostööd, võimaldab andmete harmoneerimist ja interkalibreerimist ning annab vajalikku tõuke maailma tasemel oivakeskuste tekkeks Euroopas.

Georuumilise teabe harmoneerimine ja standardimine Euroopa tasandil on mitmete ELi poliitikate rakendamise seisukohast väga oluline. Paljud keskkonnaprobleemid, näiteks kliimamuutuste leevendamine ja kohanemispoliitikad, nõuavad globaalset mõtlemist ja lokaalset tegutsemist. GMESiga tagab EL endale autonoomse juurdepääsu usaldusväärsele, jälgitavale ja kestlikule keskkonna- ja julgeolekualasele teabele, annab oma panuse GEOSSi (Maa jälgimise süsteemide süsteemi) rahvusvahelisse algatusse, et ehitada üles seireandmete ja -teabe kogud, ning suurendab oma mõju rahvusvahelistel läbirääkimiste ja lepingute puhul,

nagu kolm Rio konventsiooni, Kyoto järgne leping ning muud kahepoolsed ja mitmepoolsed kokkulepped. GMESi käsitatakse Euroopa panusena niisuguse Maa jälgimise süsteemide süsteemi (GEOSS) rajamisse, mis on välja töötatud Maa jälgimise rühma (GEO) raamistikus.

4. KULUD JA KASU

EL ja ESA on alates programmi algusest 1998. aastal kuni 2013. aastani eraldanud GMESile 3,2 miljardit eurot teenuste arendamiseks ja esialgseteks toiminguteks ning kosmose- ja kohapealse taristu loomiseks. Teenuskomponendile on EL eraldanud 520 miljonit eurot ja ESA 240 miljonit eurot. Kosmosekomponendi puhul on ESA eraldanud 1,65 miljardit eurot ja EL 780 miljonit eurot (seitsmes raamprogramm ja GMESi esialgsed toimingud) ning avanud juurdepääsu riikide satelliitide kosmoseandmetele.

Pärast 2013. aastat hõlmab kõigi GMESi komponentide toimimine nende täielikku rakendamist, hooldust, arengut ja uuendusi ning see nõuab ajavahemikuks 2014–2020 hinnanguliselt 5,841 miljardit eurot,⁵ millest 1,091 miljardit läheb teenustele,⁶ 350 miljonit eurot⁷ kohapealsele ja 4,4 miljardit eurot kosmosekomponendile (ESA hinnangul), mis hõlmab ka juurdepääsu missioonidele. GMESil ei ole varasemalt ülekulusid olnud ning ülekulusid ei ole ette näha ka tulevikus, sest süsteemi erinevate komponentide sisu ja eesmärkide prioriteetsust võib vajadusel ümber korraldada, et püsida ettenähtud kulude piires.

Tasuvusanalüüsi kohaselt⁸ annab GMES kasu, mis on väärt vähemalt kahekordset investeeringute väärtust 2020. aastani ja neljakordset väärtust 2030. aastani. GMES kätkeb suurt majanduskasvu ja töökohtade loomise potentsiaali ning võimalusi innovaatiliste teenuste ja ärirakenduste loomiseks järgtööstuses.

Maa seire on valdkond, kus EL mängib olulist rolli, mida tunnustatakse terves maailmas. Kui ELi investeeringud ei ole tagatud, siis satuvad liikmesriikide ja Euroopa äriühingute võrdsed võimalused kiiresti arenevate riikide (nt Brasiilia, India, Venemaa ja Hiina) löögi alla, sest nemad investeerivad Maa seiresse märkimisväärselt.

5. RAHASTAMINE

Komisjoni teatistes „Euroopa 2020. aasta strateegia aluseks olev eelarve” tegi komisjon ettepaneku rahastada GMESi 2014. aastast alates väljaspool mitmeaastast finantsraamistikku.

Võimalike rahastamisallikatena nägi komisjon kolme võimalust: spetsiaalne GMES fond (sarnane Euroopa Arengufondi mudelile), tõhusam koostöö (mis kaasaks programmist tõsiselt huvitatud liikmesriike) ning viimase võimalusena tööstusharu osalemine, mille puhul kohustused ja rahastamine jagataks majandusüksuste vahel. Komisjon ei toeta kaht viimast ettepanekut, sest ühest küljest ohustaks tõhusam koostöö programmi EL 27 mõõdet ja teisest küljest on Galileo projektiga saadud kogemused juba näidanud, et erasektori ligimeelitamine

⁵ 2011.a. hindades

⁶ Arvud põhinevad eelnevatel teenustel (seitsmendast raamprogrammist rahastatud projektid)

⁷ Arvud põhinevad EEA hinnangul seitsmendast raamprogrammist rahastatud GISC-projekti raames <http://gisc.ew.eea.europa.eu/gisc-project>

⁸ Arvud põhinevad GMESi tasuvusanalüüsil: Booz & Company, Cost Benefit Analysis for GMES, lõppvõersioon, 19. september 2011.

ja hoidmine on lühikeses perspektiivis keeruline ja ei ole kooskõlas programmi avaliku hüve eesmärgiga.

Seetõttu tehakse ettepanek spetsiaalse GMES fondi loomiseks, kus osaleksid kõik 27 liikmesriiki vastavalt oma kogurahvatulule. Fondi haldamine delegeeritakse komisjonile. See nõuaks ELi liikmesriikide valitsuste vahelist kokkulepet nõukogus. Kokkuleppe kavand on esitatud käesoleva teatise I lisas. Fondi haldamine toimuks nõukogus komisjoni ettepanekul vastu võetavate finantseeskirjade alusel.

Programmi järjepidevuse tagamiseks tuleks sisekokkuleppe teatavaid sätteid kohaldada ajutiselt alates 1. jaanuarist 2014, ootamata kokkuleppe ratifitseerimist 27 liikmesriigis.

Punktis 4 esitatud kulude hinnangu kohaselt vajatakse GMESi toiminguteks (2014–2020) maksimaalselt 5,841 miljardit eurot⁵.

6. JUHTIMINE

GMES-programmi juhtimine nõuab poliitilist koordineerimist ja kontrolli, ülesannete ja eelarve haldamist ning rakendamise tehnilist koordineerimist. Alates 2014. aastast on vaja juurutada asjakohane juhtimisskeem, et täita tegevusetapi vajadusi.

6.1. Poliitiline kontroll ja juhtimine

Peetakse vajalikuks, et ELi poolt jääb komisjon vastutama üldise poliitilise koordineerimise (sealhulgas läbirääkimised rahvusvaheliste lepingute üle), kasutajaringkondadega konsulteerimise, mis põhineb kasutajafoorumist saadud kogemusel, tööprogrammide vastuvõtmise, poliitikavaldkondadega seotuse tagamise, julgeoleku- ja andmepoliitika aspektide määratlemise ning rahvusvahelise koostöö eest. Siiski on vaja asjakohaseid meetmeid, et tulla toime programmi haldamisega selle toimimisfaasis, mis nõuab spetsialistide kaasamist, keda on komisjoni teenistuste seest raske värvata. Uue agentuuri loomist ei peeta selle aja jooksul võimalikuks, mistõttu tuleb ülesanded delegeerida mõnele juba eksisteerivale Euroopa institutsioonile. Kaaluti ka võimalust delegeerida programmi üldjuhtimine Euroopa Kosmoseagentuurile, kuid see ei ole asjakohane järgmistelt põhjustel: esiteks, ESA on teadus- ja arendusasutus; teiseks, ESA on kosmoseagentuur, kuid suur osa GMESist jääb kosmosetegevusest väljapoole; ja kolmandaks, võttes arvesse asjaolu, et GMESist peaks kasu olema kõigile ELi elanikele, toetab komisjon üleliidulist lähenemist, mis hõlmaks kõiki 27 liikmesriiki. Sellest tulenevalt ning pidades silmas tuleviku sünergiat Galileo programmi juhtimisega, võib osa programmi juhtimisega seotud tegevustest, nagu hindamise, lepingute üle peetavate läbirääkimiste ja nende täitmise, delegeerida Euroopa globaalse satelliitnavigatsioonisüsteemi GNSSi Agentuurile.

Tehakse ettepanek, et alludes komisjoni poliitilisele kontrollile, ei hõlma Euroopa GNSSi Agentuurile delegeeritud juhtimistegevused toiminguid, mis on muu hulgas seotud programmile eraldatud vahendite haldamise ning ülesannete täitmise kontrollimisega. Euroopa GNSSi Agentuuri halduskuulud, mis on seotud GMESi programmi juhtimisega, kaetakse punktis 5 nimetatud GMESi fondist.

6.2. Tehniline koordineerimine ja toimingute teostamine

Toetamaks komisjoni usaldatavate teenuste tehniline koordineerimine Euroopa üksustele, kellel on vastavas valdkonnas vajalikud teadmised ja kogemused. Kvaliteedikontroll ja sektori poliitika rakendamiseks seotud toodete valideerimine jääb komisjoni vastutusalasse.

(1) GMESi teenustekomponent sisaldab järgmist:

(a) Toimingud:

- i) globaalsed süstemaatilised/rutiinsed toimingud Maa alamsüsteemide seireks ja ennustamiseks nii piirkondlikul kui ka globaalset tasandil, mis hõlmavad eelkõige merekeskkonna, atmosfääri ja õhukvaliteedi, globaalsete maa- ja kliimamuutuste seiret;
 - ii) regionaalsed/kohalikud tellimustoimingud, mis hõlmavad hädaolukordade juhtimist, julgeolekut ja üleeuroopalist maa seiret.
- (b) Arendustegevus, mis seisneb olemasolevate teenuste kvaliteedi parandamises, uute teenuseelementide väljatöötamises ja teenuste arendamises tootmisahela lõpus.

Maa seire teenuste tehnilise koordineerimise võib delegeerida Euroopa Keskkonnaametile (EEA).

Hädaolukordade juhtimise teenuste tehnilise koordineerimise võib delegeerida Euroopa hädaolukordadele reageerimise keskusele (ERC).

Atmosfääriteenuste tehnilise koordineerimise võib delegeerida Euroopa keskpika ilmaprognoosi keskusele (Centre for Medium-Range Weather Forecasting (ECMWF)).

Muude teenuste (kliimamuutused, merekeskkonna seire ja julgeolek) tehniline koordineerimine on ettevalmistamisel, et tagada õigeaegsed ja kvaliteetsed teenused kooskõlas nende teenuste erieesmärkidega. Nende rakendamiseks võib kaasata komisjoni talitused ja muud Euroopa üksused (nt Euroopa Meresõiduohutuse Amet (EMSA), Euroopa Liidu Satelliidikeskus (EUSC), Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuur (FRONTEX) ja Euroopa Kaitseagentuur (EDA)).

(2) GMESi kosmosekomponent sisaldab järgmist:

- (a) Toimingud: spetsiaalse kosmosetaristu toimingud (nt Sentinel missioonid); juurdepääs kolmandate osapoolte missioonidele; andmete levitamine; tehniline abi komisjonile teenuste andmenõuete koondamisel, vaatluslünkade määratlemisel ja uute kosmosemissioonide ettevalmistamisel.

GMESi toimingute kosmosekomponendi võib delegeerida:

- (1) ajutiselt Euroopa Kosmoseagentuurile (ESA) kõrglahutusega vaatluste puhul, mis hõlmavad maad ja sihtpiirkondi;

- (2) Euroopa Meteoroloogiliste Satelliitide Kasutamise Organisatsioonile (EUMETSAT) atmosfääri ja ookeanide süstemaatilise ja globaalse seire puhul.

- (b) Arendustegevus: kosmosetaristu uute elementide kavandamine ja hanked; komisjonile tehnilise abi andmine, et muuta teenuste nõuded uute kosmosemissioonide spetsifikaatideks kosmosetaristu haldajate abiga; kosmosetoimingute arendamise koordineerimine, sealhulgas nende, mis on suunatud GMESi kosmosekomponendi moderniseerimisele ja täiendamisele.

Arendustegevuse võib delegeerida Euroopa Kosmoseagentuurile, kellele võivad tehnilist abi pakkuda Euroopa Komisjoni asjaomased talitused.

- (3) GMESi kohapealne komponent sisaldab järgmist:

- (a) kohapealsete andmete GMESi teenustele edastamise koordineerimine kohapealsete operaatoritega kokkulepitud ajutise halduskorralduse alusel;
- (b) kolmandate osapoolte kohapealsete andmete edastamise koordineerimine rahvusvahelisel tasandil;
- (c) tehnilise abi osutamine GMESi teenuste andmenõuete muutmiseks kohapealse vaatlustaristu ja võrgustike spetsifikatsioonideks;
- (d) suhtlemine kohapealsete operaatoritega, et tagada GMESi kohapealse komponendi arendustegevuse järjepidevus.

GMESi kohapealse komponendi tehnilise koordineerimise võib delegeerida Euroopa Keskkonnaagentuurile, selle mandaadi raames.

Kõigi kolme komponendi puhul tuleb GMESi toimingute rakendamine usaldada tegevusüksustele üksnes riigihangete, teenuslepingute või vajaduse korral toetuste korras.

6.3. Andme- ja teabepoliitika

GMESi andme- ja teabepoliitika tugineb jätkuvalt täieliku ja vaba juurdepääsu põhimõttele (mõnede õiguslike ja julgeolekust lähtuvate piirangutega) võttes arvesse olemasolevaid õigusakte (nt avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise direktiivi ja INSPIRE direktiivi), et saavutada määruses (EÜ) nr 911/2010 sätestatud eesmärgid:

- (1) edendada GMESi käsitleva teabe ja asjakohaste andmete kasutamist ja jagamist;
- (2) tugevdada Maa seire turgusid Euroopas, eelkõige järgmise etapi teenuste sektoris, pidades silmas majanduskasvu soodustamist ja töökohtade loomist;
- (3) aidata kaasa GMESi andmete ja teabe esitamise kestlikkusele ja järjepidevusele;
- (4) toetada Euroopa teadus-, tehnoloogia- ja innovatsiooniringkondi.

7. KOKKUVÕTE

Käesolev teatis on vastus konkurentsivõime nõukogu 31. mai 2011. aasta üleskutsele esitada 2011. aasta lõpuks ettepanek, mis selgitaks GMESi tegevust ja juhtimist ajavahemikus 2014-2020, ning sellega algatatakse arutelu teiste institutsioonidega. Teatis sillutab teed GMES-programmi pikaajaliseks kestlikuks juhtimiseks ja rahastamiseks.

Lisa

SISEKOKKULEPPE kavand⁹

Nõukogu istungil kohtuvate liikmesriikide valitsuste esindajate vahel, mis käsitleb Maa seire Euroopa programmi (GMES) mitmeaastase finantsraamistiku raames ajavahemikul 2014 – 2020

GMES-fondi finantsressursid

- Liikmesriigid lepivad kokku Maa seire Euroopa programmi fondi loomises (edaspidi „GMES-fond”).
- GMES-fond koosneb:
 - (a) maksimaalselt 5,841 miljardit eurot⁵ suurusest summast, mille eraldavad liikmesriigid vastavalt oma kogurahvatulule
 - (b) punktis a nimetatud summale võib lisada mis tahes vabatahtlikud annetused muudelt üksustelt (nt ELiga ühinev uus riik, programmis osaleda sooviv kolmas riik, rahvusvahelised organisatsioonid ja/või mis tahes muud vabatahtlikud annetused).
- GMES-fond on kasutatav alates mitmeaastase finantsraamistiku jõustumisest.
- GMES-fondi vahendite kogusumma katab ajavahemiku 1. jaanuar 2014 kuni 31. detsember 2020.

FINANTSRESSURSSIDE KASUTAMINE

- GMES-fond koosneb toimingutest järgmistes valdkondades:
 - (a) GMESi toimingud:
 - i. teenuskomponent (atmosfääri seire, kliimamuutuste seire kliimamuutuste leevendamise ja kohanemispoliitika kujundamiseks, hädaolukordade juhtimine, maismaa seire, merekeskkonna seire, julgeolek)
 - ii. kosmosekomponent, millega tagatakse punktis i osutatud teenuste valdkondade jaoks asjakohane jätkusuutlik seire kosmoses paiknevate struktuuride abil
 - iii. kohapeal paiknevate struktuuride kaudu andmete kogumise toetamine
 - iv. juurdepääs andmetele
 - v. aidata kasutajatel teenuseid kasutama hakata
 - vi. meetmed, et tagada taristu kaitse.

⁹ Käesoleva lisa eesmärk on sätestada ainult peamised elemendid ja pakkuda välja sisekokkuleppe peamised teemad, mis põhinevad Euroopa Arengufondi tüüpi lepingul (ELT L 247, lk 32, 9.9.2006). Lisa ei piira lõppteksti, mis sünnib liikmesriikidega peetavate arutelude käigus.

- (b) Toetusmeetmed, mille eesmärk on katta GMES-fondi kavandamise ja rakendamisega seotud kulud. Toetusmeetmeteks ettenähtud vahenditest võib katta kulusid, mis on seotud
- i. komisjoni hallatavate GMES-fondi vahendite kavandamiseks ja rakendamiseks otseselt vajalike ettevalmistuste, järelmeetmete, kontrolli, raamatupidamise, auditeerimise ja hindamisega;
 - ii. nimetatud eesmärkide saavutamise (nt arengupoliitikaalane tegevus, uuringud, kohtumised, teabevahetus, teadlikkuse tõstmine, koolitus ja reklaam); ning
 - iii. muude haldus- või tehnilise abi kuludega, mis võivad komisjonil GMES-fondi haldamisel tekkida.

RAKENDAMINE

- Lepinguga nähakse ette rakendamine seoses GMES-fondi kavandamise, juhtimise ja rakendamisega, ühtlustades nii palju kui võimalik liidu ja GMES-fondi menetlusi. Selles küsimuses võtab nõukogu komisjoni ettepanekul vastu määruse.
- Lepinguga nähakse ette finantsmäärus, milles sätestatakse GMES-fondi ressursside loomine ja rahaline rakendamine ning raamatupidamise esitamine ja auditeerimine. Nõukogu võtab kõnealuse määruse vastu komisjoni ettepanekul.
- Komisjoni abistab komitee (edaspidi „GMES-komitee”).
 - (a) Komiteesse kuuluvad liikmesriikide valitsuste esindajad. Komitee eesistuja on komisjoni esindaja ja selle sekretariaaditeenuste eest hoolitseb komisjon.
 - (b) GMES-komitee võtab komisjoni esitatud ettepaneku alusel vastu oma kodukorra, mis hõlmab hääletuskorda ja komitee ülesandeid.
 - (c) GMES-komitee võib tulla kokku erikoosseisudes konkreetsete küsimuste käsitlemiseks, nimelt julgeolekut puudutavate küsimuste käsitlemiseks („julgeolekunõukogu”).

LÕPPSÄTTED

- Iga liikmesriik kiidab käesoleva kokkuleppe heaks oma põhiseadusest tulenevate nõuete kohaselt. Iga liikmesriigi valitsus teeb käesoleva kokkuleppe jõustamiseks vajaliku menetluse täitmise lõpetamise teatavaks Euroopa Liidu Nõukogu peasekretariaadile.
- Käesolev kokkulepe jõustub viimase liikmesriigi poolt käesoleva kokkuleppe heakskiitmisest teatamisele järgneva teise kuu esimesel päeval.
- Kokkuleppe sõlmitakse sama kestusega kui mitmeaastane finantsraamistik 2014-2020.